

**Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра соціології та соціальної роботи**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ВИКОНАННЯ ТА ЗАХИСТУ НАУКОВИХ РОБІТ**

за спеціальністю І 10 Соціальна робота та консультування
(231 Соціальна робота)

Ужгород - 2026

УДК 364(076):001.89
М 54

Методичні рекомендації до виконання та захисту наукових робіт за спеціальністю І 10 Соціальна робота та консультування (231 Соціальна робота) / Упоряд.: А.М. Попович, О.П. Бартош, О.С. Повідайчик. Ужгород: УжНУ, 2026. 40 с.

Видання містить уніфіковані вимоги щодо структури, оформлення, змісту, виконання, оцінювання та захисту наукових робіт. Призначено для студентів і викладачів спеціальності І 10 Соціальна робота та консультування (231 Соціальна робота).

Упорядники:

Попович Анна Михайлівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи;

Бартош Олена Павлівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи;

Повідайчик Оксана Степанівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціології та соціальної роботи.

Рецензент: Козубовська Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Методичні рекомендації розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи, протокол № 6 від 22 січня 2026 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук, протокол № 5 від 6 лютого 2026 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Студентські наукові роботи: унормування, ключові вимоги.....	4
2. Мотивація вибору, керівництво.....	5
3. Етапи виконання, апробація.....	5
4. Перевірка на академічний плагіат.....	6
РОЗДІЛ 1 СТРУКТУРА НАУКОВИХ РОБІТ	8
1.1. Титульний аркуш, анотація, зміст, перелік умовних позначень, скорочень і термінів.....	8
1.2. Вступ.....	9
1.3. Основна частина (розділи, підрозділи, пункти та підпункти).....	11
1.4. Висновки.....	12
1.5. Список використаних джерел, додатки.....	12
1.6. Типові помилки і недоліки.....	13
РОЗДІЛ 2 ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ РОБІТ	15
2.1. Технічні вимоги.....	15
2.2. Особливості стилю, цитування, оформлення посилань і списку використаних джерел.....	17
2.3. Переплетення.....	19
РОЗДІЛ 3 ЗАХИСТ НАУКОВИХ РОБІТ	20
3.1. Терміни здачі та процедура захисту.....	20
3.2. Оцінювання захисту наукових робіт.....	21
ДОДАТКИ	22
Додаток А. Теми курсових, бакалаврських і магістерських робіт.....	22
Додаток Б. Титульний аркуш курсової роботи.....	27
Додаток В. Титульний аркуш дипломної роботи бакалавра (магістра).....	28
Додаток Г. Зразки анотацій (українською та англійською мовами).....	30
Додаток Д. Зразок змісту.....	32
Додаток Е. Зразок формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань і методів наукового дослідження.....	33
Додаток Є. Бібліографічний опис джерел (згідно з ДСТУ 8302:2015).....	34

ВСТУП

- 1. Студентські наукові роботи: унормування, ключові вимоги.**
- 2. Мотивація вибору, керівництво.**
- 3. Етапи підготовки, апробація.**
- 4. Дотримання академічної доброчесності.**

1. Студентські наукові роботи: унормування, ключові вимоги

Виконання та захист наукових робіт здобувачів вищої освіти у ДВНЗ «Ужгородський національний університет» унормовані наступними документами:

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. Редакція від 01.01.2026.
2. Про академічну доброчесність: Закон України від 18.12.2025 № 4742-IX.
3. Рекомендації щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти /Міністерство освіти і науки України; Міністерство цифрової трансформації України. 2025.
4. Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (у новій редакції): уведено в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 415/01-04 від 19.08.2025 р.
5. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (у новій редакції): уведено в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 205/01-04 від 31.01 2025 р.
6. Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (у новій редакції): уведено в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 203/01-04 від 31.01.2025 р.
7. Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті»: уведено в дію наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 409/01-17 від 03.03.2017 року.

З нормативними документами УжНУ можна ознайомитися на офіційному сайті університету (Інфо-центр. Нормативні документи. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/450>).

Наукова робота здійснюється як на першому (бакалаврському), так і другому (магістерському) освітніх рівнях. Протягом перших трьох років навчання студенти готують *курсіві роботи*. Завершуючи навчання на першому рівні, захищають *дипломну роботу кваліфікаційного рівня «бакалавр»*. Здобуття кваліфікаційного рівня «*магістр*» також передбачає захист наукової роботи.

Ключові вимоги до написання студентських наукових робіт є універсальними (їх вивчають у рамках навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень»). Головна відмінність між курсовою та дипломною роботами полягає у глибині дослідження, рівні самостійності та цільовій функції: курсова – це проміжне навчально-наукове дослідження для закріплення знань з конкретної дисципліни, з меншими вимогами до

оригінальності; дипломна – підсумкова кваліфікаційна робота, що вимагає елементів наукової новизни, практичної значущості та вищого рівня аналізу досліджуваної проблеми. Про більш детальні відмінності йтиметься далі.

2. Мотивація вибору, керівництво

Відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (у новій редакції) (2025) студенту надається право вибрати тему із визначених кафедрою (**Додаток А**) або запропонувати свою з необхідним обґрунтуванням її розробки. Темі кваліфікаційних робіт можуть бути запропоновані зацікавленими органами, службами, установами.

Вмотивованість вибору теми передбачає:

можливість продовження теми курсової роботи при підготовці бакалаврської чи магістерської роботи;

зв'язок обраної теми із проблемою, над якою працює чи планує працювати студент;

реагування на актуальні соціальні проблеми;

зв'язок обраної теми із дослідницькою проблематикою кафедри чи конкретного викладача, з яким студент співпрацює чи збирається співпрацювати.

На всіх етапах підготовки наукової роботи викладач (науковий керівник роботи) виступає консультантом та порадником, але не співавтором чи редактором студентської наукової праці. До його обов'язків входить:

формулювання теми, спільне зі студентом визначення мети, завдань, об'єкта і предмета дослідження;

надання допомоги у розробці календарного графіка підготовки роботи;

проведення консультацій;

рекомендація необхідних джерел;

контроль та інформування кафедри про хід виконання наукових робіт;

перевірка підготовленої роботи на предмет її відповідності вимогам;

підготовка відгуку.

Кафедра і наукові керівники до початку виконання наукових робіт доводять до відома здобувачів вимоги щодо їх змісту, оформлення та термінів виконання. Відповідальність за дотримання встановлених вимог несуть здобувачі.

3. Етапи виконання, апробація

Виконання наукових робіт передбачає кілька етапів:

1. Вибір теми, подання заяви (для кваліфікаційних робіт) на ім'я керівника кафедри із вказанням обраної теми.
2. Формування завдання та календарного плану виконання кваліфікаційної роботи.

3. Розробка та узгодження з керівником змісту роботи.
4. Вивчення джерел, необхідних для висвітлення обраної теми.
5. Виконання наукової роботи.
6. Ознайомлення наукового керівника з текстом роботи.
7. Доопрацювання тексту роботи із врахуванням зауважень наукового керівника.
8. Кінцеве оформлення роботи.
9. Перевірка на плагіат, прийняття рішення про допуск роботи до захисту.
10. Передача на кафедру для реєстрації та підготовки відгуку наукового керівника і рецензії.
11. Захист наукової роботи на засіданні Екзаменаційної комісії.

Результати своїх досліджень студенти можуть апробувати у кілька способів:

- 1) беручи участь у конференціях (студентських і спеціальних фахових) згідно оголошених вимог;
- 2) долучаючись до конкурсів студентських наукових робіт із спеціальності, роботи у літніх школах, стажувань, проходження практики тощо.

4. Дотримання академічної доброчесності

Наукова робота студента має виконуватися із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. При її виконанні здобувач зобов'язаний з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких використовується при виконанні курсової (бакалаврської, магістерської) роботи; наводити інформацію з інших джерел через належне цитування.

Перед початком написання курсової (бакалаврської, магістерської роботи) кожен студент ознайомлюється із Положенням про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» [<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>]. Порядок встановлення випадків академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності відбувається на основі зазначеного Положення, Розпорядження факультету суспільних наук «Про запобігання академічному плагіату» (№33 від 4.01.2021 р.), а також визначеної шкали рівня унікальності роботи, затвердженої Вченою радою факультету суспільних наук (протокол №2 від 30.09.2020 р.).

Академічний плагіат – це оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»).

Академічним плагіатом вважається:

- відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

- відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту;

- відтворення в тексті наукової роботи наведених в іншому джерелі цитат з третіх джерел без вказування, за яким саме безпосереднім джерелом наведена цитата;

- відтворення в тексті наукової роботи наведеної в іншому джерелі науково-технічної інформації (крім загальновідомої) без вказування на те, з якого джерела взята ця інформація.

Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність» (2025) та «Рекомендацій МОН щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (2025) у разі використання інформації, згенерованої штучним інтелектом (далі – ШІ), здобувачі повинні повідомити про це у своїй роботі. Після розділу «Список використаних джерел» рекомендується подати Декларацію про використання ШІ. Приклад: «У процесі підготовки курсової/кваліфікаційної роботи було використано [назва ШІ-моделі (ChatGPT та Sora від OpenAI, Gemini від Google, Claude від Anthropic тощо)] для [короткий опис застосування, наприклад, перевірки граматики та стилю; пошуку наукової літератури; структурування тексту; формування ідей для дослідження та ін.]. Усі наукові твердження, висновки та посилання перевірені автором і оформлені згідно з вимогами до підготовки студентських наукових робіт». Відсутність такої інформації може вважатися порушенням академічної доброчесності.

Перевірці на плагіат підлягає основна частина наукової роботи здобувача (без списку використаних джерел та додатків). Перевірку забезпечує кафедра соціології та соціальної роботи. Зокрема, використовується програма StrikePlagiarism. Науковий керівник та студент попередньо ознайомлюються з встановленими програмою показниками щодо оригінальності тексту.

При прийнятті рішення про допуск наукової роботи до захисту використовується така шкала (Шкала унікальності наукової роботи, затверджена Вченою радою ФСН, протокол №2 від 30.09.2020 р.):

- 70–100% унікальності – робота допускається до захисту;
- 50–69% унікальності – робота потребує доопрацювання;
- менше 50% унікальності – робота відхиляється.

Результати перевірки на академічний плагіат обговорюються на засіданні кафедри і приймається відповідне рішення. Зокрема, робота, в якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності (фабрикації, фальсифікації тощо), не допускається до захисту та повертається студенту на виправлення та доопрацювання. Відповідальність у випадку встановлення факту академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності лежить на авторові роботи.

РОЗДІЛ 1 СТРУКТУРА НАУКОВИХ РОБІТ

- 1.1. Титульний аркуш, анотація, зміст, перелік умовних позначень, скорочень і термінів.
- 1.2. Вступ.
- 1.3. Основна частина (розділи, підрозділи, пункти, підпункти).
- 1.4. Висновки.
- 1.5. Список використаних джерел.
- 1.6. Додатки.
- 1.7. Типові помилки і недоліки.

1.1. Титульний аркуш, анотація, зміст, перелік умовних позначень, скорочень і термінів

Структурні елементи наукової роботи повинні бути викладені у певній послідовності: титульний аркуш, анотація, зміст, перелік умовних позначень, скорочень і термінів (за необхідності), вступ; основна частина (розділи, підрозділи, пункти); висновки; список використаних джерел; додатки (за необхідності).

Кожен з цих елементів, а також розділи основної частини мають починатися з нової сторінки.

Вимоги до оформлення *титульного аркуша* встановлені «Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (у новій редакції) (2025) (додатки Б, В).

Анотація – це коротка характеристика змісту та результатів наукової роботи. Повинна бути стислою і містити наступну інформацію:

назву установи, де відбудеться захист;

прізвище та ім'я студента, назву дипломної роботи;

прізвище та ім'я, науковий ступінь, вчене звання наукового керівника;

текст анотації (актуальність теми, мета дослідження, використані методи та отримані результати; рекомендації);

ключові слова.

При написанні тексту вживається минулий час, деталі і цифри не згадуються. Загальна кількість ключових слів чи словосполучень обмежена: від 5 до 7 слів. Їх подають у називному відмінку, друкують у рядок, через крапку з комою.

Анотація подається українською та англійською мовами (кожна не більше 500 слів).

Приклад написання анотації наведено у **додатку Г**.

Зміст подають на початку роботи, зазначаючи назви та номери початкових сторінок усіх структурних елементів наукової роботи. Приклад змісту наукової роботи наведений у **додатку Д**.

Перелік умовних позначень, скорочень і термінів наводять, якщо наукова робота містить їх значну кількість. Скорочення, які повторюються не більше трьох разів, до переліку не вносяться. Їх розшифрування наводять у тексті під час першого згадування. Доцільний список та детальне розшифрування (у вигляді двох паралельних колонок за абеткою: ліва колонка – скорочення, права – пояснення) подають перед вступом, оскільки у ньому вже можуть бути використані окремі із скорочень. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті при першому згадуванні. Наприклад: об'єднана територіальна громада (ОТГ).

Перелік умовних позначень	
ВПО	внутрішньо переміщена особа
ГО	громадська організація
КМУ	Кабінет Міністрів України
НДО	недержавна організація
НПУ	Національна поліція України
МОП	Міжнародна організація праці
ОТГ	об'єднана територіальна громада
СЖО	складні життєві обставини
ЄІССС	Єдина інформаційна система соціальної сфери

1.2. Вступ

Вступ містить ряд обов'язкових елементів, викладених у певній послідовності.

Актуальність теми обґрунтовує важливість обраної теми для теорії і практики соціальної роботи. Її висвітлення повинно бути лаконічним, пов'язаним із сучасними викликами, невивченими аспектами або новими можливостями, що виникли у зв'язку з соціальними змінами.

Огляд літературних джерел виявляє поточний стан знань, встановлюючи контекст наукової роботи. Слід пам'ятати, що до цієї частини вступу, як і до списку використаних джерел, вносяться лише ті, що використані у процесі підготовки роботи. Їх не можна включати механічно, без ознайомлення (а часто й реальної доступності для опрацювання). Так само не можна включати джерела, які не стосуються обраної теми. Це оцінюється як некомпетентність та нерозуміння предмета дослідження. Неправильним є простий перелік усіх відомих джерел чи механічне переповідання змісту основних праць. Їх варто систематизувати за темами, хронологією чи іншими критеріями.

Мета і завдання. Мета – це чітко сформульований кінцевий результат теоретичного чи прикладного характеру, тісно пов'язаний з предметом дослідження. Її формулювання не допускає використання слів, які вказують

на спосіб досягнення мети («дослідити», «вивчити» тощо). Приклади: «дослідити вплив соціальної політики...» – невірно; «обґрунтувати вплив соціальної політики...» – вірно.

Завдання – це конкретні, послідовні кроки (цілі), які потрібно виконати для досягнення мети. Вони структурують роботу, розкриваючи предмет дослідження, тому зазвичай відповідають розділам чи підрозділам. Завдань, вирішення яких сприяло б досягненню мети, може бути декілька. Для курсової роботи їх кількість, як правило, не перевищує 2-3, для бакалаврських і магістерських робіт – 4-5. Формулюються завдання у формі переліку конкретних дій: «охарактеризувати», «встановити», «з'ясувати», «прослідкувати», «визначити», «розробити», «описати», «виявити», «розкрити» і т. ін. Вони повинні знаходитися у рамках визначеного предмета дослідження. Важливо також не залишити поза увагою, що тема, об'єкт, предмет, мета і завдання повинні мати між собою системні логічні зв'язки.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єкт дослідження – це соціальне явище або процес, які породжують проблемну ситуацію і потребують вивчення. Предмет дослідження є явищем понятійно вужчим і локальним порівняно з об'єктом дослідження. Ці дві категорії співвідносяться між собою як загальне та часткове (у межах об'єкта виділяється якась частина, що, власне, і є предметом дослідження). Таким чином, предмет дослідження встановлює пізнавальні межі конкретного дослідження, адже один і той же об'єкт може передбачати значну кількість предметів дослідження. Наприклад, якщо об'єктом дослідження визначена соціальна робота в громаді, то предметом можуть виступати сучасні підходи до проведення соціальної роботи у громаді, досвід соціальної роботи у громадах України в умовах війни, адміністрування соціальних послуг на рівні об'єднаної територіальної громади і т. ін.

Методи дослідження. Методи повинні бути обґрунтовані, узгоджені з метою і завданнями дослідження. Не допускається їх формальне, довільне згадування. Вказуються лише методи, які були застосовані для виконання визначених завдань (з коротким аналізом, що саме досліджувалося тим чи іншим методом, або які результати отримані за їх допомогою). Як правило, виокремлюють наступні групи методів:

- 1) загальнонаукові (філософські) (аналогія, індукція, дедукція, синтез, абстрагування, ідеалізація тощо);
- 2) аналітичні (системний, порівняння, проектування, моделювання, систематизації, періодизації тощо);
- 3) емпіричні (опитування, спостереження, контент-аналіз, експеримент, фокус-група тощо).

Приклади формулювання об'єкта, предмета, мети і завдань дослідження наведено в додатку Е.

У дипломних роботах магістра рекомендується вказувати наукову новизну отриманих результатів, їх теоретичне та практичне значення, а

також апробацію (оприлюднення результатів на конференціях, семінарах, нарадах тощо).

Структура роботи. У цій частині вступу треба назвати розділи, з яких складається основна частина роботи, та їх короткий зміст. Можна розкрити доцільність запропонованої структури, навести будь-які уточнення чи коментарі щодо назв та змісту окремих розділів, вказати загальний обсяг роботи (кількість сторінок) та загальний обсяг найменувань у списку використаних джерел.

1.3. Основна частина (розділи, підрозділи, пункти, підпункти)

Основна частина наукової роботи повинна розкривати тему у відповідності до поставленої мети. Структурні елементи (розділи, підрозділи, пункти та підпункти) мають бути взаємопов'язані, а матеріал – викладеним послідовно і логічно із критичним аналізом теоретичних положень, статистичних даних, інформації різноманітного характеру. У кваліфікаційних роботах – розкривати наукову новизну та практичне значення. Структуризація у формі подрібнення підрозділів на пункти і підпункти повинна бути виправданою з точки зору логічного представлення предмета дослідження.

Враховуючи загальний обсяг, курсова робота містить, як правило, два розділи. Бакалаврська чи магістерська – від двох до чотирьох розділів. Їх назви формулюються відповідно до поставлених завдань. Універсальним є правило, за яким методологічні та найзагальніші теоретичні частини роботи повинні передувати іншим структурним компонентам, у першу чергу – емпіричним. Між ними повинен прослідковуватися чіткий логічний зв'язок: на початку кожного розділу коротко описуються питання, що розкриваються у взаємозв'язку з попередніми та наступними розділами.

Кваліфікаційні роботи повинні передбачати наступні частини:

1. Теоретико-методологічні основи (огляд літератури, аналіз ключових теорій, формулювання гіпотез, визначення сутності досліджуваної проблеми).

2. Аналітично-дослідницький розділ – характеристика об'єкта і предмета дослідження, аналіз сучасного стану проблеми, результати проведених у рамках поставлених завдань емпіричних досліджень.

3. Пропозиції – розроблені за результатами проведеного дослідження практичні пропозиції щодо впровадження нових методів або заходів, що можуть покращити стан об'єкта. Розробка у студентських наукових роботах саме пропозицій, а не рекомендацій, вважається більш доцільною, враховуючи, що рекомендації передбачають взаємодію між рівними за статусом суб'єктами.

Ключовим є аналітично-дослідницький розділ, який відображає всебічне дослідження об'єкта на основі реальних даних. Зазвичай цей розділ займає близько 25–35% від загального обсягу роботи і слугує основою для

висновків і пропозицій. Він містить аналіз фактичного стану та тенденцій соціальних процесів або явищ, на матеріалах яких виконується робота, за останні 3–5 років; обґрунтування вибору методів дослідження та представлення їх результатів з елементами візуалізації (таблиць, графіків, діаграм та схем) для підкріплення аналітичних висновків; опис динаміки змін, причинно-наслідкових зв'язків та ключових закономірностей; характеристику виявлених проблем та недоліків; аргументацію необхідності вдосконалення наявних підходів чи процесів та ін.

У кінці кожного розділу наводяться стислі висновки. Вони допомагають робити проміжний підсумок, який є важливим для розгортання подальших міркувань у наступному розділі (або ж мають цінність самі по собі, оскільки означають завершення окремого етапу дослідження). Кожен розділ починається з нової сторінки.

1.4. Висновки

Це лаконічне (без зайвої аргументації) підведення підсумків усього, що було зроблено (3-5 сторінок для кваліфікаційних робіт). Вони повинні гармонійно пов'язувати між собою підсумок теоретичного аналізу і результатів прикладних досліджень, а також пропозиції і напрямки для подальших досліджень, чітко узгоджуватися із предметом дослідження та поставленими у вступі завданнями. Кожен висновок має відповідати на одне із завдань, поставлених у вступі. При цьому – не містити цитування чи повторення висновків, які вже були представлені до кожного із розділів.

Варто структурувати висновки наступним чином. Спочатку зробити загальний висновок щодо досліджуваної проблеми (3-5 речень). Далі – узагальнення за кожним із розділів відповідно до завдань. Це основна частина висновків, у якій рекомендується вживати фрази: «встановлено», «доведено», «проаналізовано», «виявлено», «запропоновано» та ін. Завершення формулюється як оцінка значущості виконаної роботи та суб'єктивні висновки автора, що стосуються мети роботи. Як правило, йдеться про пропозиції щодо вдосконалення існуючих методів вирішення проблеми або формулювання нових шляхів вирішення.

У тексті згадані вище частини висновків краще представляти як нумеровані взаємозалежні блоки або окремі абзаци (але не суцільний текст).

1.5. Список використаних джерел, додатки

Основна вимога до укладання списку використаних джерел – дотримання чинного державного стандарту щодо бібліографічного опису (ДСТУ 8302:2015). Приклади оформлення використаних джерел наведені у додатку Ж.

До списку включають джерела, які зазвичай поділяють на первинні, вторинні і третинні. До первинних належать нормативно-правові документи, монографії, публікації в академічних журналах, тези конференцій,

дисертації, автореферати. Сюди належать і електронні версії періодичних наукових журналів.

До вторинних – збірки публікацій, підручники, енциклопедії, словники, оглядові статті, реферативні журнали.

До третинних – інтернет-ресурси. При використанні останніх варто зважати на те, яка організація підтримує Веб-сторінку з відповідними даними. На сторінках офіційних установ (Верховна Рада України, Кабінет міністрів України, Міністерство соціальної політики України, ЮНІСЕФ тощо) інформація буде достовірною. Дані, отримані з анонімних веб-сторінок, у наукових роботах не використовуються.

Оформленню в списку використаних джерел підлягають усі випадки використання контенту, створеного або суттєво зміненого за допомогою систем ШІ. Відповідно до «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» ШІ виконує роль джерела інформації, подібно до пошукової системи чи академічної бази даних. Рекомендується групувати записи ШІ-джерел наприкінці списку окремим підзаголовком: «Джерела, згенеровані засобами штучного інтелекту».

Бібліографічний опис складається відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 (додаток Ж).

Додатки не є обов'язковою частиною наукової роботи, але деякі з досліджень можуть передбачати чи навіть потребувати спеціальних додатків (переміщуємо всі громіздкі дані, які не потрапили до аналітичних розділів).

За своєю формою додатки можуть містити:

- 1) статистичні матеріали, згруповані у вигляді таблиць;
- 2) зразки матеріалів, які є предметом дослідження (наприклад, стандарти соціальних послуг, документи, які регламентують діяльність соціальних органів, служб та установ);
- 3) результати соціологічних досліджень, опис випадків, соціальні проекти;
- 4) авторські чи запозичені схеми та інші графічні зображення, які унаочнюють та формалізують виклад матеріалу в основній частині роботи.

Додатки повинні бути логічно пов'язані зі змістом та структурою наукової роботи. Вимоги до оформлення додатків наведені у підрозділі 2.1. Технічні вимоги.

1.6. Типові помилки і недоліки

У процесі виконання наукової роботи слід уникати типових недоліків і помилок, які стосуються змісту і оформлення наукової роботи:

- формальне описання актуальності теми дослідження, що не підтверджується переглядом наукових розробок з обраної теми;
- не зазначена соціальна значущість проблеми, вирішення якої має важливе значення для суспільства;

- аналітичний огляд наукових публікацій має форму анотованого списку і не відображає рівня вивченості теми;
- не визначено (або некоректно визначено) об'єкт, предмет, мету і завдання дослідження, не вказані використані методи;
- методи дослідження перераховуються без короткого й змістовного розкриття того, що саме (із завдань дослідження) досліджувалось тим чи іншим методом;
- не всі заявлені методи дослідження знаходять своє відображення в тексті роботи;
- висувається гіпотеза, але залишається невідомим, чи була вона доведена або спростована;
- теоретична частина дослідження носить переважно констатувальний характер, автори обмежуються переліком відомих теорій і підходів без належного узагальнення та висловлення власної думки;
- надмірна кількість цитувань (не завжди коректних, без посилання на авторів);
- перевантаженість тексту загальновідомими визначеннями та тлумаченнями, що має вигляд доволі хаотичного набору різних положень;
- обмеженість (або й відсутність) емпіричної дослідницької бази;
- відсутність документального оформлення методики проведення дослідження;
- використання застарілих статистичних даних;
- відсутність нових напрацювань з обраної проблеми у списку використаних джерел;
- дисбаланс у бік літератури з психології, педагогіки, соціології, права, економіки та ін. за рахунок соціальної роботи;
- недотримання наукового стилю викладу матеріалу;
- стилістичні та орфографічні неточності, помилки в оформленні бібліографічного опису використаних джерел.

РОЗДІЛ 2

ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ РОБІТ

2.1. Технічні вимоги.

2.2. Особливості стилю, цитування, оформлення посилань і списку використаних джерел.

2.3. Переплетення.

Таблиця 2.1

2.1. Технічні вимоги до оформлення наукових робіт

Формат	A4, орієнтація – книжкова, формат Microsoft Word (*.doc або *.docx)
Поля	Верхнє, нижнє, праве – 2 см, ліве – 3 см
Основний шрифт	Times New Roman
Розмір шрифту	Основного тексту – 14 пунктів Таблиць – 12 пунктів
Міжрядковий інтервал	1,5
Вирівнювання тексту	По ширині
Абзацний відступ	1,25 см
Нумерація сторінок	На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці
Ілюстрації (схеми, графіки)	Необхідно подавати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці
Спеціальні символи	Лапки використовуються лише друкарські (« »). Вигляд апострофу має відповідати шрифту Times New Roman, а саме ('). В якості тире використовується знак короткого тире (–), а не дефісу (-) і не довгого тире (—). Перед та після короткого тире (–) робиться пробіл. Між словами ставиться лише один пробіл (для контролю можна використовувати функцію Word: ¶ – недруковані знаки). Між прізвищем та ініціалами обов'язково ставиться нерозривний пробіл. В якості позначки номеру при цифрах використовується символ (№) шрифту Times New Roman. Не можна використовувати автоматичну або примусову розстановку переносів у словах.
Обсяг (без врахування списку використаних джерел та додатків)	Курсової роботи – 30 сторінок. Бакалаврської роботи – 40-60 сторінок. Магістерської роботи – 60-80 сторінок.

Оптимальний обсяг списку використаних джерел	Курсової роботи – 20 джерел. Бакалаврської роботи – 40-60 джерел. Магістерської роботи – 60-80 джерел. (50 % з них опублікованих за останні 10 років)

Текст основної частини наукової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин наукової роботи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами по центру сторінки, без абзацного відступу з вирівнюванням по ширині. Кожна структурна частина розпочинається з нової сторінки.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Відстань між заголовком розділу та підрозділу – 2 рядки, між заголовком підрозділу та текстом – 1 рядок. Кожний розділ наукової треба починати з нової сторінки. Між останнім реченням попереднього підрозділу та заголовком наступного підрозділу робиться відступ 2 рядки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, (якщо необхідно – пунктів) подають арабськими цифрами без знаку №, наприклад, «РОЗДІЛ 2». Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. У кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу).

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Номер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. У кінці номера повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.1.» (другий пункт третього підрозділу першого розділу).

Наприклад:

РОЗДІЛ 2   ГРОМАДА ЯК ОДИН ІЗ ЧИННИКІВ СОЦІАЛЬНОГО ВПЛИВУ НА ОСОБИСТІТЬ   2.1. Теоретичні підходи до розуміння громади   2.1.1. Структурний підхід   Текст, текст, текст...

До ілюстрацій належать рисунки, схеми, графіки, діаграми.

Ілюстрації позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 1.2 (другий рисунок першого

розділу). Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) у межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 1.2» (друга таблиця першого розділу).

Якщо в роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слово «Таблиця» та її номер вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл. 1.2».

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами «Те ж», а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, знаків, символів, які повторюються, не слід. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи. Додаток повинен мати заголовок, надрукований малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкують слово і велику літеру, що позначає додаток, наприклад: «Додаток Б.» Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначають як додаток А.

2.2. Особливості стилю, цитування, оформлення посилань і списку використаних джерел

Наукова робота передбачає використання наукового, а не публіцистичного чи художньо-публіцистичного стилю. Тому не варто використовувати метафори, а також стереотипні вислови, вирази-штампи, риторичні запитання і речення, як от: «СНІД – чума ХХ століття», «Яка доля чекає безхатченків?».

Слід уникати частих повторень слів чи словосполучень, однотипних синтаксичних конструкцій. Не варто також послуговуватися складними синтаксичними конструкціями – вони часом погано пов'язані між собою логічно, містять двозначні тлумачення тощо.

Недоречно вдаватися до слів «дуже», «надзвичайно», оцінювальних епітетів. Замість «дуже актуально» можна написати «актуально», замість «надзвичайно поширений» – просто «поширений» тощо. З увагою потрібно ставитися до використання вставних слів і словосполучень: «на жаль», «без сумніву», «беззаперечно», «відомо» тощо. Наприклад, речення

«Беззаперечно, інтернатна система останніми роками має багато проблем, та, на жаль, родинна мережа також не позбавлена гострих недоліків» є неприйнятним, адже в ньому: 1) слово «беззаперечно» містить категоричність, 2) слово «на жаль» є зайвим, 3) незрозуміло, що мається на увазі під «останніми роками» та «гострими проблемами».

Не рекомендується вести виклад від першої особи «Я вважаю», «Я використав», «Мені здається». Такі вислови варто замінити безособовими реченнями або перефразувати (табл. 2.2).

Таблиця 2.2

Приклади вдалого та невдалого стилю

Невдале формулювання	Вдале формулювання
«Серед методів дослідження, якими я користувалася у моїй роботі, є вторинний соціологічний аналіз».	«У роботі використаний метод вторинного соціологічного аналізу».
«До завдань, які я ставила перед собою у моїй роботі, можна віднести такі...»	«У дипломній роботі поставлені наступні завдання:...».

У роботі необхідно дотримуватися прийнятої термінології, позначень, умовних скорочень (усі аббревіатури мають бути пояснені). Ініціали згаданих у тексті вчених ставлять перед прізвищами (І. Грига, а не Грига І., як це прийнято в списках використаних джерел).

При дослівному використанні тих чи інших джерел слід наводити цитати. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починають та закінчують лапками, зберігаючи граматичну форму та інші особливості авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяють лапками, за винятком тих, що викликали загальну полеміку. У цих випадках використовують вираз «так званий»;

б) цитування повинно бути повним. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускають, але без перекручення авторського тексту і думок автора. Пропуск позначають трьома крапками, які ставлять у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, в кінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, його не зберігають;

в) кожену цитату обов'язково супроводжує посилання на джерело;

г) при непрямому цитуванні (переказі, викладі думок інших авторів своїми словами) слід бути гранично точним у викладенні думок автора, коректними щодо оцінювання його результатів і давати відповідні посилання на джерело;

д) якщо у цитаті автор наукової роботи виділяє деякі слова, то після тексту, який пояснює виділення, робить спеціальне застереження, ставить крапку, потім тире і вказує свої ініціали, а весь текст застереження вміщує у дужки. Варіантами таких застережень можуть бути: (курсив мій. – С.П.), (підкреслено мною. – С.П.), (розрядка моя. – С.П.).

Необхідно робити посилання на джерела, матеріали або окремі положення, результати, ідеї, висновки з яких наведені у тексті. При цитуванні чи наведенні інших даних (зокрема, статистичних) потрібно у квадратних дужках поставити порядковий номер джерела у переліку використаних джерел та номер сторінки, яка містить наведену цитату.

Приклад:

Цитата у тексті: «За даними ЮНЕЙДС, в Україні ВІЛ-інфіковані становлять близько 1,4 відсотка від дорослого населення» [7, с. 14]. Цифри у квадратних дужках відповідають порядковому номеру джерела у списку використаних джерел та сторінці. Якщо посилання зроблено на кілька праць, вони розділяються крапкою з комою: [1, с. 5; 6, с. 25-33].

Відповідний опис у переліку використаних джерел:

7. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом: метод. посіб. для проведення курсів підвищ. кваліфікації / Т. Семигіна, О. Банас, Н. Венедиктова та ін. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська акад.», 2006. 620 с.

Список використаних джерел формується одним із таких способів:

у порядку появи посилань у тексті;

в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;

у хронологічному порядку.

При написанні студентських наукових робіт рекомендується дотримуватися алфавітного порядку.

Бібліографічний опис джерел оформлюється згідно з Національним стандартом України «Інформація та документація. Бібліографічні посилання. Загальні положення та правила складання. ДСТУ 8302:2015». У студентських наукових роботах опис мусить містити обов'язкові елементи (бібліографічні відомості), які забезпечують ідентифікацію документа. Усі джерела у списку подаються мовою оригіналу.

Приклади оформлення використаних джерел наведені у **додатку Ж**. З ними варто ознайомитися перед початком пошуку, вивчення та відбору необхідних джерел.

2.3. Переплетення

Для курсових робіт використовуються папки, в яких аркуші кріпляться завдяки механізму «швидкозшивач» (з прозорою пластиковою обкладинкою).

Для бакалаврських робіт застосовується скріплення на пластикову пружинку (зверху наукової роботи ставиться прозора пластикова обкладинка, а знизу – ватман).

Дипломну роботу магістра належить подавати до захисту у твердій палітурці. Для рецензій чи інших документів, що не переплітаються, але їх здають разом з дипломною роботою, на обкладинку (в середині) приклеюється кутик-кишеня.

Роботи підписуються авторами. Бакалаврські та магістерські дипломні роботи здаються також в електронній формі (диск вкладається в кутик-кишеню або конверт).

РОЗДІЛ 3 ЗАХИСТ НАУКОВИХ РОБІТ

3.1. Терміни здачі та процедура захисту.

3.2. Оцінювання захисту наукових робіт.

3.1. Терміни здачі та процедура захисту

Відповідно до «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (у новій редакції) (2025) до атестації у формі кваліфікаційної роботи допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю виконали теоретичний курс навчання, усі види практичної підготовки, що передбачені освітньою програмою і відповідним навчальним планом на певному рівні вищої освіти та умови договору про навчання, укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною/юридичною особою, яка оплачує таке навчання.

Кваліфікаційні роботи повинні бути представлені на кафедру в друкованому та електронному варіантах не пізніше як за два тижні до захисту. Роботи, що надійшли після офіційно встановленого терміну, можуть бути прийняті тільки за спеціальним розпорядженням завідувача кафедри чи за умови встановлення додаткових термінів здачі, які також визначає кафедра.

Кваліфікаційні роботи проходять перевірку на наявність ознак академічного плагіату та оригінальність (унікальність), а також попередній захист на кафедрі, який має на меті встановити факт готовності роботи і здобувача вищої освіти до захисту.

Після отримання позитивного висновку комісії з попереднього захисту кваліфікаційних робіт науковий керівник готує письмовий відгук, у якому рекомендує допустити або не допустити роботу до захисту в екзаменаційній комісії (ЕК). Робота направляється на рецензію.

Передбачена наступна процедура засідання екзаменаційної комісії при захисті кваліфікаційної роботи:

1. Голова комісії або один із членів комісії оголошують захист, повідомляючи при цьому склад комісії (за необхідності), загальну кількість представлених робіт, наявність рецензій, процедуру захисту.

2. Студенту надається слово для захисту по темі роботи (4-5 хвилин, що відповідає 2-3 сторінкам машинописного тексту). Варто брати до уваги, що процедурі захисту наукових робіт властиві певні правила. Виступ розпочинається зверненням: «Шановні члени комісії, присутні. Дозвольте представити Вашій увазі роботу на тему:.....».

Виступ повинен містити:

назву теми;

обґрунтування актуальності роботи;

визначення об'єкта, предмета, мети і завдань;

коротку характеристику результатів дослідження;
виклад ключових висновків.

Завершальні слова виступу: «Виступ завершено, дякую за увагу».

3. Головуючий пропонує членам екзаменаційної комісії задавати студенту запитання щодо змісту роботи та виступу. За кожне з поставлених запитань прийнято дякувати. Відповіді впливають на загальну оцінку роботи.

5. Слово надається науковому керівнику для характеристики роботи випускника над дослідженням. За його відсутності секретар комісії оголошує спочатку відгук керівника, а потім – рецензії на кваліфікаційну роботу.

6. Студенту пропонується дати відповідь по суті зафіксованих у цих документах зауважень.

7. По завершенню виступів оголошується закрите засідання ЕК, де відбувається колегіальне обговорення оцінок і підводяться підсумки роботи комісії.

8. Голова ЕК повідомляє результати захисту.

Захист курсових робіт проводиться у присутності комісії у складі наукового керівника та членів кафедри.

3.2. Оцінювання захисту наукових робіт

Оцінювання захисту кваліфікаційних робіт базується на поєднанні відгуку наукового керівника, рекомендації рецензента щодо оцінки та публічного захисту перед ЕК. Під час останнього враховуються:

якість оформлення роботи (дотримання структурних та стилістичних вимог, грамотність);

науковий рівень роботи (актуальність, аналіз використаної літератури, застосованих методів, логіка викладу та глибина теоретичного опрацювання);

практична значущість: наявність реальних пропозицій або розробок, що мають прикладне значення;

якість презентації (усний виступ);

вміння аргументувати позицію та відповідати на запитання.

Рішення про підсумкову оцінку приймається більшістю голосів ЕК.

Результати захисту курсових та кваліфікаційних робіт оцінюються за 100-бальною шкалою, диференційованою шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалою ЄКТС.

Відповідно до «Положення про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» (2025) у випадку незгоди здобувача з отриманою оцінкою за захист кваліфікаційної роботи він має право не пізніше наступного робочого дня, що слідує за днем оголошення результатів атестації, подати апеляцію на ім'я ректора.

ДОДАТКИ

Додаток А

Теми курсових робіт

1. Адаптаційні стратегії особистості в умовах кризи.
2. Адиктивна поведінка як деструктивний спосіб адаптації.
3. Актуальні проблеми адміністрування у соціальній роботі.
4. Базові техніки групової соціальної роботи.
5. Ведення випадку у наданні соціальних послуг.
6. Дискримінація: прояви та шляхи подолання у професійній діяльності.
7. Залучення та участь населення у соціальній роботі в громаді.
8. Запобігання проявам домашнього насильства.
9. Інтенсивний догляд як стратегія кризового втручання.
10. Каністерапія як метод соціальної реабілітації.
11. Мережа надавачів соціальних послуг в Закарпатській області.
12. Методи групової роботи: практика застосування у соціальній роботі.
13. Методи екологічного підходу у соціальній роботі.
14. Морально-етичні основи соціальної роботи.
15. Національне та міждержавне усиновлення в умовах воєнного стану.
16. Негативні ефекти стигматизації в діяльності фахівців соціальної роботи.
17. Нормативно-правове регулювання діяльності надавачів соціальних послуг.
18. Офіційні веб-сайти територіальних громад Закарпаття як інформаційний ресурс соціальної роботи.
19. Партнерство у сфері надання соціальних послуг.
20. Патронат над дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах.
21. Педагогічні методи профілактики шкільного булінгу.
22. Практика волонтерської діяльності в Закарпатській області.
23. Превентивні стратегії щодо бар'єрів спілкування.
24. Профілактика професійного вигорання у соціальній роботі.
25. Психосоціальна допомога внутрішньо переміщеним особам.
26. Ресоціалізація осіб, які звільнилися з місць позбавлення волі.
27. Ресурсне забезпечення соціальної роботи в громаді.
28. Робота з випадком у індивідуальній соціальній роботі.
29. Сімейні допомоги: поняття, ознаки, види.
30. Соціальна адаптація військовослужбовців та членів їх сімей.
31. Соціальна комунікація та її види.
32. Соціальна робота з потерпілими від домашнього насильства.
33. Соціометрія як метод дослідження у груповій соціальній роботі.
34. Телефонне консультування у практиці соціальної роботи.
35. Якісні методи дослідження у соціальній роботі.

Теми бакалаврських робіт

1. Агресія і насильство в сім'ї як соціальна проблема сучасності.
2. Адміністрування соціальних послуг у форматі «Прозорий офіс».
3. Волонтерська діяльність як чинник соціальної інтеграції ВПО.
4. Впровадження практики надання послуги раннього втручання в Україні.
5. Генезис інституту патронатних сімей в Україні.
6. Громадські організації як суб'єкт соціальної роботи.
7. Еволюція реформи деінституціалізації в Україні.
8. Ейджизм та його різновиди серед вікових когорт.
9. Залучення та участь ромської молоді в процесі інтеграції власних громад.
10. Зарубіжний досвід волонтерської діяльності.
11. Застосування методів соціальної профілактики у практиці соціальної роботи.
12. Застосування статистичних методів у професійній діяльності соціального працівника.
13. Ідеї соціально-радикального підходу у напрямках соціальної політики України.
14. Конфлікти в процесі соціальної роботи в громаді.
15. Кризове консультування у практиці соціальної роботи
16. Кризове та екстрене втручання у практиці соціальної роботи в Україні.
17. Критерії діяльності надавачів соціальних послуг та проблеми їх дотримання.
18. Методи консультування у практиці соціальної роботи.
19. Неурядові організації у системі надання соціальних послуг вразливим верствам населення.
20. Новації у сфері надання соціальних послуг в умовах війни.
21. Основні виклики у наданні соціальних послуг на рівні територіальних громад.
22. Особливості розвитку неурядових організацій в умовах російсько-української війни.
23. Оцінювання якості надання соціальних послуг.
24. Планування соціальної роботи в громаді.
25. Представництво інтересів у практиці соціальної роботи в Україні.
26. Профілактика професійного вигорання фахівців соціальної роботи.
27. Реформування системи інституційного догляду та виховання дітей (на прикладі Закарпатської області).
28. Розвиток соціальних мереж підтримки клієнтів відповідно до екологічної моделі соціальної роботи.
29. Соціальна адаптація військовослужбовців та членів їх сімей.
30. Соціальна адаптація підлітків з обмеженими можливостями засобами інформаційних технологій.

31. Соціальна адаптація учасників ООС (АТО) та членів їх родин.
32. Соціальна профілактика адиктивної поведінки у молодіжному середовищі.
33. Соціальна реабілітація осіб похилого віку та осіб з інвалідністю в стаціонарних установах системи соціального захисту населення.
34. Соціальні послуги для ВПО на Закарпатті.
35. Соціально-педагогічна профілактика кібербулінгу серед підлітків.
36. Соціально-педагогічна робота з профілактики підліткового булінгу.
37. Соціально-педагогічна робота щодо підготовки вихованців інтернатних закладів до самостійного життя.
38. Соціально-педагогічні умови профілактики комп'ютерної залежності підлітків.
39. Соціально-психологічні чинники резильєнтності у ситуаціях криз.
40. Стан та перспективи соціального замовлення в Україні.
41. Стандартизація соціальних послуг.
42. Фізична безбар'єрність: національна політика і місцева практика.
43. Формування безбар'єрного архітектурного середовища на рівні громади м. Ужгорода.
44. Формування системи надання соціальних послуг у територіальних громадах.
45. Цифровізація соціальних послуг в Україні.

Теми магістерських робіт

1. Адаптація безробітної молоді до регіонального ринку праці.
2. Безбар'єрність: національна політика і місцева практика.
3. Вплив реформи децентралізації на якість та доступність соціальних послуг в територіальних громадах.
4. Деінституціалізація системи соціальних послуг (на прикладі Закарпатської області).
5. Еволюція реформи деінституціалізації в Україні.
6. Єдність теоретичної і практичної підготовки соціальних працівників у США.
7. Застосування технологій медико-соціальної роботи у професійній діяльності соціальних працівників.
8. Інноваційний потенціал соціальної роботи
9. Інформаційно-рекламні кампанії з профілактики соціальних проблем: кроскультурний підхід до створення ефективних повідомлень для різних етнічних груп.
10. Консультативна робота з ветеранами та членами їх сімей.
11. Метод «рівний – рівному» в реабілітаційному процесі учасників бойових дій.
12. Міжкультурна медіація в соціальній роботі з етнічними меншинами.
13. Особливості кризового втручання в соціальній роботі.

14. Практика міждисциплінарного співробітництва у системі соціальної роботи.
15. Практика соціальної роботи в соціологічних моделях теоретичного обґрунтування.
16. Професійне самовизначення майбутніх соціальних працівників у вищій школі.
17. Профілактика негативного впливу засобів масової інформації на соціалізацію підлітків.
18. Психологічна готовність соціальних працівників до роботи з дітьми групи ризику.
19. Раннє втручання: наукові основи та практичне впровадження.
20. Ресоціалізація осіб, що скоїли насильницькі злочини.
21. Ринок соціальних послуг НУО Закарпатської області.
22. Роль ветеранських організацій у забезпеченні сталого розвитку регіону.
23. Роль волонтерської діяльності у роботі з вимушеними переселенцями та їх сім'ями.
24. Соціальна політика та соціальна робота в умовах трансформації українського суспільства.
25. Соціальна робота з ВПО та їх родинами (на прикладі Закарпаття).
26. Соціокультурні чинники розвитку соціальної роботи в Україні.
27. Соціальна робота з людьми похилого віку в умовах воєнного стану (на прикладі ТГ Закарпаття).
28. Соціальна робота з особами, залежними від психоактивних речовин.
29. Соціальна робота з потерпілими від насильства в умовах війни.
30. Соціально-педагогічна діяльність із запобігання домашньому насильству.
31. Соціально-педагогічна реабілітація безпритульних дітей.
32. Соціально-психологічні особливості формування стресостійкості в умовах війни.
33. Специфіка соціальної роботи із особами, що скоїли злочини, в умовах воєнного часу.
34. Становлення інституту помічника ветерана.
35. Технології волонтерської діяльності.
36. Традиційні та нові форми підліткової девіації в сучасних реаліях України.
37. Тренди на ринку праці фахівців соціальної роботи у Закарпатській області.
38. Фактори розвитку соціального підприємництва в Україні.
39. Формування іміджу фахівця соціальної роботи в умовах війни.
40. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців соціальної роботи у процесі професійної підготовки.
41. Формування навичок професійного спілкування у майбутніх соціальних працівників

- 42.Формування системи соціального захисту населення в об'єднаних територіальних громадах.
- 43.Центри життєстійкості як сучасна модель психосоціальної підтримки.
- 44.Цифрові рекламні технології як інструмент промоції соціальних послуг.
- 45.PR-стратегії в діяльності соціальних служб: формування позитивного іміджу та довіри громадськості до системи соціального захисту.

Додаток Б

Зразок оформлення титульного аркуша курсової роботи

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра соціології та соціальної роботи

КУРСОВА РОБОТА

на тему:

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА З БЕЗДОМНИМИ ОСОБАМИ В УКРАЇНІ»

Студента _____ курсу
Спеціальності 231 Соціальна робота
(І 10 Соціальна робота та
консультування)
ПЕТРОВА Василя Івановича

Науковий керівник:
ст. в. ТОПОЛЯНСЬКИЙ С. І.

Національна шкала _____
Кількість балів _____
Оцінка ECTS _____

Члени комісії

Ужгород – 20____

Додаток В

Зразок оформлення титульного аркуша кваліфікаційної роботи бакалавра (магістра)

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

**Факультет суспільних наук
Кафедра соціології та соціальної роботи**

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ ЗДОБУВАЧА

НАЗВА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

231 Соціальна робота (І 10 Соціальна робота та консультування)

Освітня програма: Соціальна робота

Кваліфікаційна робота

на здобуття освітнього ступеня бакалавра (магістра)

**Науковий керівник:
Прізвище, ім'я, по батькові
науковий ступінь,
вчене звання (посада)**

Ужгород – 20__

Реєстрація _____

(номер)

« ____ » _____ 20 ____ р.

_____ (підпис)

_____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

к. соціол. н., доц. Дмитро АФАНАСЬСВ

_____ (науковий ступінь, вчене звання, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Рецензент _____

(науковий ступінь, вчене звання, Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Додаток Г

Зразки анотацій (українською та англійською мовами)

Факультет суспільних наук
Кафедра соціології та соціальної роботи

Гримут Вікторія Юріївна

НОВАЦІЇ У СФЕРІ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ВІЙНИ

Науковий керівник: Попович Анна Михайлівна
кандидат соціологічних наук, доцент

Війна спричинила безпрецедентні виклики для системи надання соціальних послуг, що зумовлює необхідність системного аналізу адаптаційних механізмів та інноваційних рішень, що виникли у відповідь на кризові потреби населення.

Об'єкт дослідження: система надання соціальних послуг в Україні.

Предмет дослідження: новації у функціонуванні системи надання соціальних послуг в Україні в умовах війни.

Метою кваліфікаційної роботи є комплексний аналіз сутності та ефективності функціонування системи надання соціальних послуг в Україні в умовах війни з врахуванням впроваджених новацій та потреб модернізації системи.

Відповідно до поставленої мети визначено такі **завдання**:

1. Проаналізувати нові виклики для системи, що виникли внаслідок воєнних дій.
2. Висвітлити адаптацію нормативно-правової бази та управлінських підходів у цій сфері до умов воєнного стану.
3. Описати інноваційні практики надання соціальних послуг в умовах війни.
4. З'ясувати ефективність впроваджених новацій, виявити поточні проблеми та обґрунтувати шляхи подальшої модернізації системи надання соціальних послуг в Україні.

Методи: узагальнення, систематизація, вторинний соціологічний аналіз, опитування (інтерв'ю, анкетування), SWOT-аналіз.

Результати дослідження. Узагальнені нові виклики у сфері надання соціальних послуг: масова внутрішня та зовнішня міграція; підвищений попит на соціальні послуги кризового та екстреного втручання, надання притулку, реабілітації, догляду (вдома, паліативного), підтриманого проживання, нерівномірність доступу громадян до соціальних послуг. Встановлено зміну парадигми надання соціальних послуг: від утримання інституцій та закладів до забезпечення потреб людини. Описано ефективність законодавчих рішень щодо централізованої закупівлі соціальних послуг за кошти державного бюджету (послуга з формування життєстійкості, підтриманого проживання, соціального супроводу військовослужбовців та їх родин); спрощення процедур надання екстрених послуг, залучення представників недержавного сектору як надавачів соціальних послуг; цифровізації для забезпечення доступності послуг. Виявлені системні бар'єри (фрагментарність законодавства та юридичні колізії, дефіцит кваліфікованих кадрів, «цифровий розрив»), подоланню яких сприятиме розробка Соціального кодексу; інвестиції у людський капітал через підвищення оплати праці та створення системи безперервного професійного розвитку; розширення практики соціального замовлення та програм підвищення цифрової грамотності населення.

Ключові слова: соціальні послуги, воєнний стан, цифровізація, внутрішньо переміщені особи, ветерани війни, новації, трансформація, соціальна політика.

Faculty of Social Sciences
Department of Sociology and Social Work

Voloshchuk Olena

**TRAINING OF FUTURE SOCIAL WORKERS FOR THE
PROFESSIONAL ACTIVITY AS A PEDAGOGICAL PROBLEM**

Supervisor: Fedynets Ivan
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

The need for competent professionals for professional social work leads to the increased attention of scholars and practitioners to the problem of social workers training. The multi-directional orientation of social work requires: the formation of students' professional competence during the period of studying at higher educational establishments; the establishing of an effective system of professional training of social workers, who are to ensure the successful work of social institutions and provide assistance to different categories of the population at professional level.

At present stage, the issue of training of social workers is analyzed in the context of an updated social order, which requires that the specialist to be competitive, stress-resistant, flexible and ready for productive professional activity. It is this task to be solved by the professional training of future social workers, combining the accumulated experience and modern innovative approaches.

A social worker should have a comprehensive knowledge of the skills and abilities to apply a non-standard, creative approach to solving professional problems in the process of interpersonal interaction with different categories of clients, which is an indication of the readiness of students for practical social work. Pedagogical experience shows that the educational process in conditions of today's university education already has a lot of opportunities for solving of these problems. However, these opportunities in higher education institutions are not yet used at full capacity. This determines the **relevance** and more detailed study of the problem.

The **object** of research is the professional training of future social workers in the higher education institutions.

The **subject** of the study is the content and organization of professional training of future social workers in the higher educational institutions.

The **purpose** of the research is to research the peculiarities of the training of future social workers as a pedagogical problem.

According to the purpose of the study, its main **objectives** are:

1. To consider social work as a type of professional activity, science and educational discipline.
2. To characterize a social worker as a subject of professional activity.
3. To disclose organizational aspects of professional training of social workers in higher educational establishments.
4. To analyze the specificity of theoretical and practical training of future social workers.

Key words: social work; social worker; theoretical and practical training; content, forms and methods of training.

Додаток Д

Зразок змісту роботи

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ ТА ЖИТТЄСТІЙКОСТІ	10
оняття, сутність, структура та чинники формування життєстійкості	10
онцепція психосоціальної підтримки: підходи та моделі	15
іжнародний досвід організації центрів життєстійкості	21
РОЗДІЛ 2 ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦЕНТРІВ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	31
Центри життєстійкості в Україні: особливості становлення та розвитку	31
2.2. Взаємодія центрів життєстійкості з іншими інституціями соціальної сфери	36
Методи та критерії оцінки ефективності центрів життєстійкості.....	43
РОЗДІЛ 3 ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦЕНТРІВ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ	53
3.1. Проблеми організаційного та ресурсного забезпечення діяльності центрів	53
3.2. Перспективи розвитку та напрями модернізації центрів життєстійкості	59
ВИСНОВКИ	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	70
ДОДАТКИ	79

Додаток Е

Зразок формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань і методів наукового дослідження

Тема: Новації у сфері надання соціальних послуг в умовах війни.

Об'єкт дослідження: система надання соціальних послуг в Україні.

Предмет дослідження: новації у функціонуванні системи надання соціальних послуг в Україні в умовах війни.

Метою кваліфікаційної роботи є комплексний аналіз сутності та ефективності функціонування системи надання соціальних послуг в Україні в умовах війни з врахуванням впроваджених новацій та потреб модернізації системи.

Відповідно до поставленої мети визначено такі **завдання:**

1. Охарактеризувати теоретико-правові засади функціонування системи соціальних послуг в Україні та її стан напередодні війни.
2. Проаналізувати нові виклики для системи, що виникли внаслідок воєнних дій.
3. Висвітлити адаптацію нормативно-правової бази та управлінських підходів у цій сфері до умов воєнного стану.
4. Описати інноваційні практики надання соціальних послуг у відповідь на виклики війни.
5. З'ясувати ефективність впроваджених новацій, виявити поточні проблеми та обґрунтувати шляхи подальшої модернізації системи надання соціальних послуг в Україні.

Методи дослідження. У роботі поєднані загальнонаукові та спеціальні методи. З допомогою кабінетного методу проаналізовані нормативно-правові акти та наукова література. Метод аналогій дав змогу встановити відповідності/відмінності у системі надання соціальних послуг в довоєнний період та в умовах війни.

Емпіричні методи (інтерв'ю, анкетування) та вторинний аналіз результатів соціологічних опитувань (RESCORE, КМІС) застосовані для з'ясування ефективності новацій і виявлення проблем у наданні соціальних послуг. Загальнонаукові методи узагальнення та систематизації – для структурування отриманих даних.

Додаток Є

Приклади бібліографічного опису джерел (згідно з ДСТУ 8302:2015)

КНИГИ	
<i>Приклади</i>	<i>Однотомні видання</i>
один автор	Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с. Краснова М.В. Договори в екологічному праві України: навч. посіб. / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ: Алерта, 2012. 216 с. Кузніченко С.О. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану»: наук.-практ. комент. / Одес. держ. ун-т внутр. справ. Харків: Право, 2015. 164 с. Тертишник В.М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: із змін. та допов. на 12 берез. 2016 р. 12-те вид., допов. і переробл. Київ: Правова єдність, 2016. 810 с. Johnson L. K. Bombs, bugs, drugs and thugs: intelligence and America's quest for security. New York; London: New York University Press, 2000. 326 p.
два автори	Васильєв С.В., Ніколенко Л.М. Доказування та докази у господарському процесі України: монографія. Харків: Еспада, 2004. 192 с. Каткова Т.В., Каткова А.Г. Закінчення досудового слідства у кримінальних справах: практ. посіб. Харків: Право, 2011. 136 с. Петришина М.О., Петришин О.А. Міжнародно-правові стандарти у сфері місцевого самоврядування: наук. доп. / Нац. акад. прав. наук України, НДІ держ. буд-ва та місц. самоврядування. Харків: Право, 2016. 44 с.
три автори	Комаров В.В., Світлична Г.О., Удальцова І.В. Окреме провадження: монографія / за ред. В.В.Комарова. Харків: Право, 2011. 312 с. Сичевський В.В., Харитонов Є.І., Олейніков Д.О. Науково-практичний коментар до розділу I Особливої частини Кримінального кодексу України (Злочини проти основ національної безпеки України) / Служба безпеки України. Харків: Право, 2016. 232 с. (Бібліотека слідчого). Helfer M.E., Kempe R.S., Krugman R.D. The battered child. 5th ed. Chicago, IL: University of Chicago Press, 1997. 700 p.
чотири і більше авторів	Прилипко С.М., Ярошенко О.М., Мороз С.В., Малиновська К.А. Укладення трудового договору: теоретико-прикладне дослідження: монографія. Харків: Юрайт, 2013. 288 с. Колективні політичні права і свободи людини та громадянина в Україні: проблеми теорії та практики: монографія / Є.І.Григоренко та ін.; Харків. нац. ун-т ім. В.Н.Каразіна. Харків: [б. в.], 2013. 352 с. The mutual fund industry: Competition and investor welfare / R.G.Hubbard, et.al. New York, NY: Columbia University Press, 2010. 256 p.

автор(и) та редактор(и)/упорядник(и)	Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України: навч. посіб. / ред. А.Х.Степанюк. Київ: Юрінком Інтер, 2008. 624 с. Грошевий Ю.М. Вибрані праці / упоряд.: О.В.Капліна, В.І.Маринів. Харків: Право, 2011. 656 с. Петрик О. І. Шлях до цінової стабільності: світовий досвід і перспективи для України: монографія / відп. ред. В.М.Геєць. Київ: УБС НБУ, 2008. 369 с. Plath S. The unabridged journals / Ed. K.V.Kukil. New York: Anchor, 2000. 680 p.
автор(и) та перекладач(і)	Берроуз Г. Демократія: від теорії до практики: посібник / пер. з англ.: Г. Герасим, І. Бабаніна. 2-ге вид., доп. Київ: АК-ГРУП, 2019. 100 с. Вайзман Д.Розенфельд Б. Як розмовляти з дітьми: принципи успішного спілкування / пер. з англ. М. І. Кашуба. Київ: Знання, 2020. 250 с. Laplace P.S. A philosophical essay on probabilities / trans.: F.W.Truscott, F.L.Emory. Original work published 1814. New York: Dover, 1951. 196 p.
без автора	Галузева економічна політика держави: проблеми правового забезпечення: колект. моногр. / за наук. ред. Д. В. Задихайла. Харків: Юрайт, 2013. 520 с. Настільна книга детектива, прокурора, судді: коментар антикорупційного законодавства / ред. М.І.Хавронюк. Київ: Дакор, 2016. 496 с. Політологічний енциклопедичний словник / упоряд. В.П.Горбатенко. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: Генеза, 2004. 736 с. Правове виховання в сучасній Україні: монографія / за заг. ред.: В.Я.Тацій, А.П.Гетьман, О.Г.Данильян. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2013. 440 с. Протидія терористичній діяльності: міжнародний досвід і його актуальність для України: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 30 верес. 2016 р. Київ: Нац. акад. прокуратури України. 2016. 432 с. Twenty-four hours a day. Miami, FL: BN Publishing, 2010. 400 p.
Багатомні видання	
Приклади	Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В.М.Корецького НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. 848 с. Енциклопедія історії України: у 10 т. / НАН України, Ін-т історії України. Київ: наукова думка. 2005. Т. 9. 944 с. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник: у 2 т. / за ред.: В.В.Сташис, В.Я.Тацій. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. Т. 1. 456 с. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України: у 4 т. / ред. О.В.Стовба. Харків: Апостиль, 2015. Т. 2. 329 с. Правова система України: історія, стан та перспективи: у 5 т. /

	Акад. прав. наук України. Харків: Право, 2009. Т. 2: Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.
ІНШІ ВИДАННЯ	
автореферати дисертацій	Кравчук В. М. Припинення корпоративних правовідносин в господарських товариствах: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2010. 36 с. Лісов О.С. Новітня вітчизняна історіографія створення та діяльності розвідки і контррозвідки України у 1917–1991 роках: автореф. дис. ... канд. іст. наук: 20.02.22 / Нац. ун-т оборони України ім. Івана Черняхівського. Київ, 2017. 20 с.
дисертації	Сокурєнко В. В. Публічне адміністрування сферою оборони в Україні: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 / Нац. акад. внутр. справ. Київ, 2016. 573 с. Костєнко В. О. Економіко-правове забезпечення використання та охорони земель: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 183 с. Bryant V. D. A sequentially articulated experiment to compare two instructional software input infrastructures: Doctoral dissertation / University at Albany. Albany, NY, 1998. 150 p.
архівні документи	Лист Голови Спільки «Чорнобиль» Г.Ф.Лєпіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В.А.Масола щодо реєстрації Статуту Спільки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64, 64 зв., 71. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В.Стефаніка НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.
патенти	Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G 21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.
препринти	Панасюк М.І., Скорбун А.Д., Сплошной Б.М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль: Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт / НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
стандарти	ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація). ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1

	(ISO 6107- 1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ: Держспоживстандарт України, 2006. 181 с. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ: Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).
каталоги	Історико-правова спадщина України: кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; уклад.: Л.І.Романова, О.В.Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.
бібліографічні покажчики	Володимир Володимирович Сташис: (до 85-річчя від дня народж. та 60-річчя наук.-пед. і громад. діяльності) / Нац. акад. прав. наук України; упоряд.: В.І.Борисов, В.І.Тютюгін, Л.М.Демидова. Харків: Право, 2010. 108 с. (Біографія і бібліографія вчених-правознавців). Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992–2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків: Одиссей, 2003. 128 с. Систематизований покажчик матеріалів з питань адміністративної реформи, опублікованих у Віснику Національної академії державного управління за 1997– 2005 роки / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; уклад.: О.О.Бабінова, О.Г.Белінська. Київ: Вид-во НАДУ, 2006. 11 с.
ЧАСТИНА ВИДАННЯ	
тези, доповідь	Боднар Т. В. Договір про закупівлю: особливості укладання і забезпечення. <i>Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин</i>: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народж. В.П.Маслова (Харків, 17 лютого 2017 р.). Харків: Право, 2017. С. 7–9. Данильян О. Г., Дьобань О. П. Досвід удосконалення органів державної влади в європейських країнах та можливості його використання в Україні. <i>Проблеми розбудови державності та народодовладдя в Україні</i>: матеріали XXII Харків. політолог. читань (м. Харків, 21 травня 2009 р.). Харків, 2009. С. 47–49. Шаповал В. Свобода та "природні права" людини як основа людського виміру права. <i>Антропология права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи)</i>: матеріали першого всеукр. круглого столу, м.Львів, 16–17 вересня 2005 р. Львів: Край, 2006. С. 286–295. Wu C. K., Makhoulouf M. M. Predicting the response of Aluminium casting alloys to heat treatment. <i>Light Metals 2011: Proceedings of the technical sessions presented by the TMS Aluminium Committee at the TMS 2011 Annual Meeting & Exhibition, San Diego, California, USA, 27 February – 3 March, 2011</i>. Hoboken, NJ: Wiley, 2011. P. 834–836.
розділ книги	Даньшин І. М. Злочини проти громадського порядку та моральності. <i>Кримінологія. Загальна та Особлива частини</i>: підручник / ред. В. В. Голіна. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2009. Розд. 15. С.138–145. Тацій В. Я. Повертаючись до питання боротьби зі злочинами у сфері приватизації. <i>Тацій В. Я. Вибрані статті, виступи, інтерв'ю</i>. Харків: Право, 2010. С. 221–229.

	Хряпінський П. Кримінально-правові засоби заохочення у публічному праві України. <i>Правовий вплив на неправомірну поведінку: актуальні грані</i>: монографія / за ред.: О.В.Козаченко, Є.Л.Стрельцов. Миколаїв: Ліон, 2016. С.87–109. O'Neil J.M., Egan J. Men's and women's gender role journeys: A metaphor for healing, transition, and transformation. <i>Gender issues across the life cycle</i> / Ed. B.R.Wainrib. New York, NY: Springer, 1992. P. 107–123.
стаття з довідкового видання	Баулін Ю.В. Обставини, що виключають злочинність діяння. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю.С.Шемшученко. Київ: Юрид. думка, 2007. С. 550. Гончаренко В.Д. Повне зібрання законів Російської імперії. <i>Велика українська юридична енциклопедія</i>. Харків: Право, 2016. Т. 1: Історія держави і права України. С. 573–574. Ріяка В.О. Декларація митна. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ: Укр. енцикл., 1998. Т. 2. С. 29. Bergmann P.G. Relativity. <i>The New Encyclopedia Britannica</i>. Chicago, IL: Encyclopedia Britannica, 1993. Vol. 26. P. 501–508.
стаття з продовжуваного видання	Гетьман А.П., Лозо В.І. Державно-правові проблеми подолання екологічної кризи в епоху глобалізації. <i>Проблеми законності</i>. Харків. 2013. Вип. 123. С. 65–77. Данильян О.Г., Петришин О.В. Проблема взаємовпливу правового виховання державотворчого процесу: українські реалії. <i>Вісник Національної академії правових наук України</i>. Харків, 2010. № 2. С.28–39. Семенюк О.Г. Заходи безпеки в системі охорони державної таємниці. <i>Держава і право. Юридичні науки</i>. Київ, 2016. Вип. 72. С.152–166.
стаття з періодичного видання (журнал, газета)	Кулак Н.В. Актуальні питання правового статусу добровольчих формувань в Україні. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2016. № 4. С.84–88. Петришин О., Серьогіна С. Змішана республіканська форма державного правління: питання теорії та практики. <i>Право України</i>. 2009. № 10. С. 57–60. Benjamin A. C. The ethics of scholarship: A discussion of problems that arise in its application. <i>Journal of Higher Education</i>. 1960. Vol. 31, No. 9. P. 471–480. Середа М. Мирні зібрання: практика адмін. судів 2015 р. <i>Юридичний вісник України</i>. 2016. 12–18 лют. (№ 6). С. 5. Тацій В. Я., Тютюгін В. І., Пономаренко Ю. А. Виклики сучасності і кримінальне право. <i>Голос України</i>. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6–7. Itzkoff D. A touch for funny bones and earlobes. <i>New York Times</i>. 2010. March 31. P. C1.

рецензії	Биков О. Нагальність оптимального міжнародно-правового врегулювання глобальних біоетичних проблем сучасності. <i>Віче</i>. 2016. № 1/2. С. 20–21. Рец. на кн.: Третьякова В. Г. Міжнародно-правове регулювання глобальних біоетичних проблем: монографія. Київ: Кондор, 2013. 407 с. Драч О. О. [Рецензія]. <i>Український історичний журнал</i>, 2016. № 1. С. 217–219. Рец. на кн.: Темченко А. І. Традиційні мантичні практики: архаїка знакової системи. Черкаси: ІнтралігаTOP, 2015. 112 с. Csikos R., Garcia E., Worley R. Book Reviews. <i>Journal of Criminal Justice Education</i>. 2010. Vol. 21, No. 1. P. 93–99. Review of the book: Beck E., Britto S., Andrews A. <i>In the shadow of death: Restorative justice and death row families</i>. Oxford, NY: Oxford University Press, 2007. 336 p.
ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	
Приклади	Аналіз стану здійснення судочинства в 2015 році (за даними судової статистики). URL: http://www.scourt.gov.ua/clients/vsu/vsu.nsf/(documents)/D7F9F72E78DA88ECC2257F730036F282 (дата звернення: 17.03.2017). Гетьман Є. А. Підзаконні нормативно-правові акти органів виконавчої влади України та іноземних держав: порівняльна характеристика. <i>Теорія і практика правознавства</i>: електрон. наук. фахове вид. 2016. Вип. 1 (9). URL: http://tlaw.nlu.edu.ua/article/view/66302 (дата звернення: 17.06.2016). Карнаух Б. П. Тлумачення договору: короткий нарис із наднаціональної і транснаціональної точок зору. <i>Проблеми законності</i>. 2016. Вип. 135. С. 39–51. DOI: http://dx.doi.org/10.21564/2414-990x.135.83852. Colletta L. Political satire and postmodern irony in the age of Stephen Colbert and Jon Stewart. <i>Journal of Popular Culture</i>. 2009. Vol. 42, No. 5. P. 856–874. DOI: 10.1111/j.1540-5931.2009.00711.x. Feminism. <i>Encyclopædia Britannica online</i>. URL: http://www.britannica.com/EBchecked/topic/724633/feminism. (last accessed: 17.03.2017). Trammell A. Magic: The gathering in material and virtual space: An ethnographic approach toward understanding players who dislike online play. <i>Meaningful Play 2010</i>: October 21–23, 2010, East Lansing, MI. URL: http://meaningfulplay.msu.edu/proceedings2010/mp2010_paper_42.pdf (last accessed: 17.03.2017).
ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ	
Приклади	Конституція України: станом на 1 верес. 2016 р.: відповідає офіц. тексту. Харків: Право, 2016. 82 с. Національна доктрина розвитку освіти: затв. Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347. <i>Освіта</i>. 2002. 24 квіт. (№ 14). С. 2–4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. <i>Голос України</i>. 2015. 10 черв. (№ 101). С. 4. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень: затв. наказом М-ва юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 (у ред. наказу від 26.12.2012 р. № 1950/5). <i>Офіційний вісник України</i>. 2013. № 3. Ст. 91.

Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій: постанова Каб. Міністрів України від 15.06.1998 р. № 1099. *Офіційний вісник України*. 1998. № 28. Ст. 1062.

Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. Дата оновлення: 12.03.2017. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/page> (дата звернення: 17.03.2017).

Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 16.09.2014 р. № 1678-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1678-18> (дата звернення: 17.03.2017).

Проект Закону про внесення змін до Податкового кодексу України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2017 році: від 15.09.2016 р. № 5132. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60035 (дата звернення: 17.03.2017).

Case of Benham v. The United Kingdom (Application no. 19380/92): Judgment European Court of Human Rights, 10 June 1996. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57990> (last accessed: 17.03.2017).

Навчально-методичне видання

ПОПОВИЧ Анна Михайлівна
БАРТОШ Олена Павлівна
ПОВІДАЙЧИК Оксана Степанівна

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання та захисту наукових робіт
за спеціальністю І 10 Соціальна робота та консультування
(231 Соціальна робота)

Тираж 10 пр.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2026